

VADÁSZ- ÉS VERSENYLAP.

Szombat február 20.

5. SZ.

Második évfolyam 1858.

Wesselényi Miklós zsidói vadászatai.

UJFALVI SÁNDORTÓL.

Wesselényi bátor lovasnak s vadásznak volt születve. E lovagias tulajdonokat atyjáról öröklé: ki a gyermek-Wesselényit élte harmadik évében lóra ültette, a hatodikban véle szilaj mént lovagoltatott s a nyolczadikban már farkast dämvadot lövetett véle. Zsenge izmai korán megédződtek, a bátorság nemes érzelme benne évei számával nőtt. Fáradalmas rögös életpályájára bölcsőjétől képeztetett.

A Wesselényiekről igazán elmondhatni, hogy a sasok sasokat nemzenek. Ki őket vadkannal medvével küzdeni, vagy elvadult paripán egykedvű nyugodtsággal ülni látta, büszke volt bennök a nemzetre, mellynek ős korát látszottak visszavarázsolni, büszke volt bennök az emberi méltóságra.

Nem czélom az idösb Wesselényi Miklóst festeni, csak is egy jeletet említek meg fia gyermekkorából: az apaoroszlánt fiával. Zsidó öserdején hajtóvadászat van. Ott áll az apa és kilencz éves fia, egymástól negyven lépésre. A hajtók zajára a sürüböl vadkan törtet elő, a gyermek-Wesselényinek tart, ez bátran reá tüzel, de a seb nem halálos, s a vad bös haraggal ront a gyermekre. Az apa egyetlen reménye és a rohanó vadkan közt csak néhány lépés: a tér, idö és bizonyos halál közt csak egy hajszal... azonban roppan a fegyver, az apa Tell Vilmosi éberséggel lö s a vadkan hörögve karikádzott a fiú lábaihoz.

Igy növekedett a mi Wesselényink s nemes apja várakozásának és bajnokias nevelésének teljesen megfelelt. Wesselényi a férfias erő kifejtésében, lövésben, főleg lovaglásban kortársai közt kétségkívül a legkitünőbb polczon állott. Tudva, hogy csak ép testben lakhatik ép lélek s az erős test az erős léleknek még erőteljesebb kifejezést ad: a testgyakorlatokat mint gyermek és ifju megszoká, és szeme elhomályosulása perczéig folyvást gyakorolta. Lovaglás, lövés, vivás, úszás, öklöződés, gyaloglás, koplalás, szomjazásbani kitartás körüli gyakorlataira minden nap időt fordított: főleg alig mult el nap, hogy pisztollyal ne gyakorolta volna magát.

1823-tól 1834-ig minden év őszen és telén négy öt vadászatot rendezett, melly rendesen négy napig tartott. E vadászatok azon kor legszebb napjai közé számítottak. Mindenki büszke volt arra, hogy megjelenhessen. De csak elvbarátait hívá meg; s ezeket, ha szinte vadászok nem voltak is. A meghívás nagy pontossággal kezeltetett, mert hivatton kívül másnak helye nem volt. Emlékszem, egyszer egy magas rangú úr, ki egyébiránt élceivel bármelley nagy társaságot folyvást derültségben tudott tartani, de gondolkodása s elvei iránt nem nyújtott kezességet, hivatlan jelent meg: Wesselényi azonnal elkomorúlt, vastag ajkait durezásan pittyeszté le: de a vig czimbora is alig várta az éj homályát, hogy tovább hajtasson.

A meghívottak Zsibóra gyűltek a történeti hirü s külömben is festői kastélyba, melly a Szamos balpartján magaslaton fekszik s mellyre a folyam más partjáról a Rákóczyhegy néz le, melly körül százados erdők sötétlenek s Wesselényi 8 falut birt.

Hadviger főerdész esténként kinek kinek kézbesité vadászjegyét, mellyen a másnapi hajtás, neve és abban állásának száma fel vala jegegyezve. Luiggi komornok viradat előtt megjelent, minden szobában gyertyát gyűjtött, hangosan jelenté, hogy minden készen áll az indulásra. Zsibón nem volt álmos vagy rest ember. Gyorsan felöltözött és sietett kiki az étterembe, hol tejes kávé, túróspuliczka, főtt tojás, fris vaj s főtt burgonya várt a társaságra. A reggelizés alig tartott egy óranegyedet. A délczeg lovak sebesen ragadák most a szánat vagy szekeret a távoli erdők alá. Szilaj hajtás, felborulás következtében a kék foltok s dagadt arcz mindennapi jelenetek valának.

Wesselényi az úrivendégek kiindulása előtt sokkal korábban kelt útra sötétben, gyalog, vállán két fegyverrel. Mikor vendégei szánokon

kényelmesen kiérték, ő már övig meztelenre vetkőzve s a vadászkiürtből jéghideg vizet öntöztetve testére, ott állott a nagy tűz előtt köz lövészei közt s a hosszas gyaloglás után, most a hideg vizlocsolás alatt, teste Aetnaként párolgott. Kitörülködés és felöltözés pillanat műve volt nála.

A főerdész, kinél tevékenyebb s több szervező ügyességgel bíró vadászt soha sem ismertem, viradtig felállítá már a 80 hajtót. Mihelyt állásainkra értünk, rögtön megkezdődött a hajtás, s olly szép renddel és hangos lármával folyt, minőt másutt annyi év alatt soha sem tapasztaltam. Zsibón a hajtás soha meg nem szakadt vagy fel nem bomlott: a mi nek kellemetlenségeit az tudhatja legjobban, a ki, mint magam is, sokféle vadászatot fordult meg.

A decemberi legrövidebb napokon is rendszeren 5 hajtás járt le. Déli falatozásra egy óranegyed használtatott; rendszeren, sült pulyka, kevés bor s komlós czipó: ennyiből állt az ebéd. Lehető gyorsan folyt le minden, mert a házi úr ismeretes dörgő hangja „indulhatunkat“ harsogott.

Az utolsó hajtásból leereszkedvén, a völgyben vártak a sebes fogatok; mikor már Wesselényi is délezerő paripájára pattanva, mint forgó szél száguldott előre s jóval elébb ért kastélyába.

A vendégek hat órakor saloniasan átöltözve jelentek meg az étteremben. Az éltesebb, rendszeren gr. Csáky vagy b. Wesselényi Farkas, a történeti emlékü, már éltés Cserey Ilonát, az illem szabályai szerint az étterembe vezeté. A teríték egy herezegnél is megjárna: rajta a négytál meleg étel mellett izletes csemegék, válogatott gyümölcsök, többféle asztali és csemegebor . . . mind a házi úr saját természetménye. A szolgálát nagyon pontos. Félórai ebédkezés után a ház tisztas asszonyát szobájába kísérve, a vendégek rendre a pipázó szobába gyültek. Némelyike a kereveten hosszát nyúlt s pogányul füstölve, áhitattal üdvözlé a pihenési órát. Mások a kandalló körül a házi urral komoly beszélgetésbe merültek.

A szögletben jól egybeszorúlva négy zilahi cigány; ha jobbacsán huzná sem ártana. De a becsületes magyar ember széles jó kedvében csak a húzd-rá-t ügyeli: a többit, ha meg van sajátságos factusa, számba sem veszi. Javából rakja már a bús komoly Ötves; rendre mások is belekóstolunk; utóbb a korosabbak is belezavarnak. A széles kedv mind hangosabban tör ki. A kiállott fáradság, csikorgó hideg, mély hó, minden — feledve van.

A szögleti kis asztal mellett két viaszgyertya világánál, orrán hatalmas szemüveggel s nőttön növekedő figyelemmel olvassa gr. Csáky az augsburgit. Egyszerre, sajátságos rikácsoló hangján kiáltja: „A szövetségesek tönkre verték Navariannál a török tengeri hadát;“ azonnalkörül sereglik minden felől s feszült figyelemmel hallgatják a nagyszerű esemény leírását. A komoly tárgy feletti vitatkozások azonnal hévvel tüzzel megkezdetnek; midőn főlovász Álgya betoppan s amugy huszáros negélllyel jelenti, hogy a lovárdában meggyújtattak az éjjeli lámpák. Nincs olly fényes ígélet, mellyért valaki most a kandalló mellett maradna. . . .

A lovarda egy nagy csilárral s több éji lámpával van világítva, a nyalka lovászok rendre vezetik elő a sok szép paripát; a főlovász a paripa életidejét s születését hangosan kiáltja ki s kezdődik a lovarda körülloaglása. Felséges látvány! annyi délczeg nemes állat, apróbb nagyobb szöktetések s bárány ugratások közt! A szögletben zamatos rónaival s udvarhelyivel habzó serlegek fogadják a mind sűrűbben erre forduló látogatókat.

Kendeffy Ádám és Wesselényi tüzes paripákon, sisakkal és karddal markukban szöktetnek most a tág térre. Kortársaik közt a legjobb két lovast, bajvivót és legerősebb karú két férfiút látjuk magunk előtt. Hévvvel tüzzel, mint forró vérek, rohanják meg egymást. Kardjaik szikrát szórnak. A menny és föld egybeomlását képzeltek. A dicső lovagias jelenet a nap minden más jelenetét felülmúlja s a vendégek kivánságát és várakozását túlszárnyalja.

A lovagkor e szép előidézése után a kandalló tüzénél a közfigyelmet a házi urnak Kendeffyvel és Wesselényi Farkassal a gazdászati fölötti heves vitatkozása tartja feszülten. Nagyon hosszúra nyúlna ez, de a falusi toronyóra elkongatta az éjfélt: s jöllehet már most senki sem bágyadt s nem is álmos, de a házi úr maga inti vendégeit nyugalomra, mert holnap távolabb menni s korábban indulni kell.

Hasonló jó szellem, értelmes vitatkozások s változatos élvezetek lengik körül a vadásztársaságot másnap, és mindvégig. A gyengébb szívű vadász felbátorítására s a kisebb veszedelem előtt nem rögtöni hátrálás ellen egy igen jó óvszer vala itt: a megsebhedt vadkant legmégesebb állapotában fészkeből kiszöktetni s az éles hosszú vadászkéssel a vadászra intézett sebes rohamában felfogni. E bajnoki jelenetnek csak nézésén is dagad a kebel és bátrabban dobog a szív. Mint mindent, ugy

a bátorságot is próba és alkalom fejtí s emeli ki a parlagból. Pedig óh be kopár ez élet bátorság nélkül! S milly égető szenvedés a félelem!...

Mikor vihar és fergeteg honn marasztott, újabb férfias élvezetek vártak a vendégekre. A nagy terem vivó iskolává változott. Mindenféle kardcsattogás, vivás. A tág erkélyen pedig Kendeffy fényes tallért szorit két ujja közé, Wesselényi pisztolyból golyóval lövi ki azt s megfordítva. Messziről nézve bolondságnak neveznök. Sokan nem tudták elhatározni, mellyik a hibásabb: ki a lövést vagy ki a tartást kezdte? Azonban mint minden, ugy ez is csak távolról nézve rémletes, közléről és többször látva önbizalomra és bátorságra ébreszt.

A férfias időtöltések minden szerencsejátékot kiszorítottak a zsidói társasági körből. Kártya, koczka, mellyek annyi romlást okoztak, mint aljasok, megvetés alatt álltak. S még is lélekvidámság és önjólérzet jelei tükrözödtek minden arczon.

Wesselényi csak ürügyül használta vadászatait. Óh! sokkal magassabb célból gyűjté ő Zsidóra vendégeit, mint hogy velök néhány özet s nyulát ellődöztesse. Ezt ő magára kényelmesebben s költség nélkül tette volna. Célja volt, hogy az elszórt s parlagban heverő egyes erőket egybegyűjtse: a puhulásnak indult aristocratákat a vadászat varázs gyönyöreivel Zsidóra édesgetvén, itt észrevétlen szoktassa viharok és alkalmatlanságok kitírására, s néha még bösz vadkannal is szembe nézni, és ha kell meg is vivni. Hogy a bátorság, lélekéberség ott is, hol eddig hiányzott, ismét feléledjen a nemzet nagyjai közt.

Nemes buzgalma meghozta drága gyümölcsét. Élvezetdús vadászatain évről évre mind több vendéget számlált: mellyeken néha Erdély úri értelmességéből 40—50-en is megjelentek. A napot vadászati élvezek, az éj egy részét a közügyekről és okszerű gazdaszatróli tüzetes vitatkozások vették igénybe. Gazdag ismeretekkel tértek vissza kastélyaikba, mint virágos mezőn járt munkásméhek köpükbe.

A finnyás urat, cselédeit s lovait annyi ideig és jól ellátni, Erdélyben csak is a zsidói kastély fénykorától telt ki. Wesselényi készséggel hozá a költséges áldozatot: az elhintett mag utáni — bár késő, de jó aratás reményében.

A gyakori vadászat közt a nemes vad száma gonoszul lepadna, ha Wesselényi találós esze ennek ügyes óvszerét nem találja. Vadászatán némi kivételeket tűzött ki, mellyeknek mindenki hódolt. Csak gimszar-

vas, bak-öz, vadkan, és him császár madár: ezek is kiválólag vont csöböl egyes golyóval valának löhetőek. Szarvas és öz-tehen, vaddisznó-eme és tyúk kivétel alatt álltak. E szabály becsületbenjárónak tekintetvén, a nemes vadra nézve villámhárító volt. Innen magyarázható, hogy Zsibón a nemes vad száma, a gyakori népes vadászatok mellett sem csökkent.

A zsibói 27 ezer hold őserdők másfél századi szoros tilalmazás után, az egy medvén kívül, más vadban bővelkedtek. Egyegy négy napos vadászaton rendszeren körülbelől 1—2 gimszarvas, 4—5 bak-öz, 1—2 farkas, 14—16 róka, 50—60 nyúl, néhány vadmacska, fogoly és császarmadár esett.

A zsibói vadászat hovatovább több ingerrel birt. A ki azt egyszer megízlelte, legfelebb kornyadozás, de rosz idő s apróbb baj vissza nem tartóztatta. Hóbortos vagy jellemtelen embernek nem volt helye. A könnyelmű ficzkók is jól rendbeszedték magokat, mert a hangulat komoly és férfias volt. Mintha mind megannyi higgadt férfiak társulata lett volna együtt, oly kimélettel folyt a társalgás. S hogy annyi különböző természetű s néha fergeteges egyéniség közt személyes megbántás miatt kitörésre soha sem került, az Wesselényi érdeme.

Több évi távollét után végre visszatért Wesselényi házi tűzhelyéhez, és újra láthaták szemei a páratlan Zsibót. Nem késett örömét hajdani barátjaival megosztani. Uj év második napjára meghívá őket vadászatára. Szokott készséggel jelentünk meg. Ez volt leghosszabb vadászata. Huszonhárom egymásutáni napig tartott a legmérgeesebb hidegben és övig érő hóban. Még is csak egy kivételes napunk volt, melyen borzasztó hóvihár ért; pár óráig daczoltunk dühöngésével, de utóbb is haza takarodni kényszerültünk. Ez egy napen kívül semmi sem birt az otthon maradásra. Pedig oly mérges volt a hideg, hogy többek közt egy hajításban magam is annyira megfáztam, hogy fegyverem ravaszát a szó szoros értelmében nem birtam elhúzni. A hideg feketére égette arcainkat, mint megannyi núbiai szerecsen néztünk ki.

Bámulva tapasztalám most Wesselényinek hovatovább mind hibásabb lövéseit. Egyelébb ott vettem, hogy gyakorlathiány miatt kijött a lövésből. Utóbb nem állhatám s közlém vele a nagy változás feletti bámulatomat. Fájdalmas hangon beszélgeté el, hogy az utóbbi évek alatt egyik szemére merőben megvakult, a másik is annyira meggyengült, hogy a futó vadat mintha csak fátyolon keresztül látná.

Kedvetlensége nőttön nőtt; szokása ellen többnyire mélyen hallgatott. A vadászaton rendes állásaitól búcsút vett. Négy hó mulva örökre elveszté szemevilágát, melly hajdan egész környezetét felbirta villanyozni.

Világtalanodása után pár évvel megkísérté még egyszer s utoljára a lövést: kivezetteté magát fáczánosába s ott egy terebélyes nyárfa alá lapult, mellyre a fáczánok éjjelenként szoktak volt szállni. A fáczánok gyüggyögő hangjára fellőtt, de nem talált, nagyon elérékenyedve távozott el, és soha sem fogott azután fegyvert kezébe.

Wesselényi a vadászatot eredeti módon másoktól ebben is eltérve, aesthetikai jó izléssel szokta párosítani: az elejtett vadakat a vadászat alatt nem használta fel, sem bőrüket le nem rántatá, hanem a nagy konyha külső falain csinos vegyítékben lőnek felaggatva és gyékénnyel gondosan elfedve, hogy senki se láthassa. Az utolsó napon vendégei előtt leleplezteté, mi azoknak élvezetdús látványt tárt fel.

Ez utolsó s leghosszabbra nyúlt vadászata diszesebben koszorúzá a konyha falait, mint valaha. Ott függtek tarka vegyületben a szép vadak: 386 nyúl: 42 baköz, néhány vadkan s gimszarvas, 38 róka, 12 vadmacska, 2 nyest, 4 farkas, 42 császármadár és 36 fáczán. Ezek festői vegyületén órákig gyönyörködtünk.

Kocsér és a dijagarászatok.

(Végszó a győző és sebes kérdésében)

RETSKY ANDRÁSTÓL.

T. szerk úr, — Bár jól tudom, hogy a levelezők száma naponként szaporodik s az érdekes tudósítások halmazzal küldetnek a „Vadászlap“ szerkesztőségéhez, még is pár hasábot kell kérnem igénytelen soraim számára; *) nem is tolnám fel magamat a tisztelt olvasó közönség unalmára, de félig felkérve, szavamat beváltani kötelességem.

A kocséri agarászatról kívánok szót emelni azokhoz leginkább, kik ott jelen voltak s azokhoz kik ott bíraskodtak. — De mielőtt ehhez fognék, Gulácsi Imre barátomnak ugyan e lapok második számában megjelent cikkére óhajtok némelly

*) Az alföldi sik gyakorlati- a „Vadászlap“ elméleti küzdtere levén az agarászat körül eltérő nézeteknek, ezek megvitatására mind a két térnek nyitva kell állnia.

Szerk.

észrevételeimmel felelni. A roffi agarászatot hiven adja elé, parányi kis tévedéssel ugyan, de az miut nem lényeges kérdés, következtetést sem von maga után. Volt azonban egy bírói eljárás, melyet szó nélkül hagyott, pedig lehet, hogy a vadászatnak más fordulatot adand, ha az ítéletek alapszabályra fektetvük, melyben ki kell mondani, hogy ha róka után szalad az agár, ítéletet mondani nem szabad. — Ez nem lévén, a nyertes Villám egy körös-ladányi agárral róka után indulva, többet forgatott mint társa; a bírák felhagyták; nem lehet süjtani ugyan a bírákat egészen mert alapszabály nem volt; de természetes, hogy agarat nyúlón szoktunk ítélni, és ha történetesen nem róka, hanem juhászkuja szalad ki a nádasból, per eandem regulam épen úgy le kell az egyiknek esni, és ez valóban igen bánthatná a szenvedélyes agarászt; de minthogy a leesett agár tulajdonosa nem sokat látszott vele törődni, mi is vigasztalódtunk; reményilem azonban, ilyen máskor nem történik.

Mi tisztelt barátomnak a díjas agarászat körüli észrevételeit illeti, azokban tökéletesen egyet értenék vele, ha

1-ör, a társasági agarászatokban az volna a főczél, hogy a legjobb agarak fusának és a legjobb nyerjen jutalmat;

2-szor, ha Magyarországon olly helyet tudna kimutatni, hol szerinte csak 10 agárnak is 30 nyulat lehetne lelni; (hát ha még 20 jönne össze, mi igen könnyen megtörténhetnék, akkor 60 nyulat még nehezebb volna keresni;) és

3-szor, ha olly szenvedélyes agarászokat tudna összehozni, kik 3—4 napig egyitt maradnának.

De minthogy ez tapasztalásommal és nézeteimmel egészen ellentétben áll s kivihetetlen — indokaim is egészen eltérők az övétől. Ugyan is az agarászat fő czélja legyen a barátságos összejövétel, melyre olly nagy a szükségünk. És ha ez barátságos körben a szenvedélyek szép harmoniája mellett történik, lehet-e az agarászatnál szebb férfias mulatság? és ezen oknál fogva nem kívánom azon szigort, nem kívánom a díjas agarászatot azon térre vinni, hol csak legkisebb kellemetlenség is forduljon elő, akár a felesigázott vadászmania, akár a bíráknak legjobb akarat mellett is annyiszor megtörténhető hibás ítéleteik miatt, mely végre csak szakadást és esőmört okozván, a fő czéltól egészen elejtene. Minél fogva a díjas agarászatoknál egyedül a vak szerenesének kívánom átadni az agár minden futását. Más nézeteim voltak ezelőtt, mert én is azt óhajtottam, mit Gulácsy barátom; de változott az apátárság, változtunk mi is, és most minden áron jöjjünk össze és mulassunk. — Erre nézve 12 pontot készítettem alapszabályul, *) mit a szolnok-megyei társulat elnökének adtam át; ha elfogadják, örülök; ha visszavetik, sajnálom; de jó agaramat nem kívánom a régi rendszer mellett futtatni, míg így a szerenesére bizva, a bírák önkényes ítélete és az annyira combinatív optikai csalódás ki lévén küszöbölve, ép úgy megnyugszunk, mintha rossz kártyánk járna, pedig elég ügyesen értünk hozzá. Ki még szenvedéllyel fog agarászni, felkeresi pajtását s akkor 3—4 nap alatt kimutathatja agara tehetségét; de különben a 12 pont között meg van írva, hogy a nyertes felet kihívni lehet. Mi az én jó barátom többi nézeteit illeti, azokra csak azt felelem: *pium desiderium*; mert régen volt az, hogy 30 nyulat 5 pár agárnak leltünk; most már mindenkinek tilalmas a földje, ha elnézi is néhány, ugyan annyi elibünk áll és minden kedvtelésünket tönkre teheti egy durva kertülő. De különben sines a mai embereknek sem kedvök, sem idejük sem módjuk a csárdában lovakkal

*) Ezeket alább közöljük.

agarakkal napokat tanyázni; a vendégszeretet is sokat vesztett régi szép típusából, a magyar nagyon eltanulta a külföldtől a szűkebb körre szorítkozást, melyre s a számolásra egy vagy más körülmény tanítá; már pedig a vadásznak, ha nem is termék pompája, de olyan a millyen kényelem szükséges, kivált több napi fáradtság után; a paripáknak és agaraknak kettős adag kell; ez tehát legfőbb oka annak, hogy huzamosb ideig egy társaság együtt alig maradhat.

Hát még azon kezdeni, hogy olly agár futhasson csak dijra, mely magában egy nyulat megfog! Ugyan hova szaladna az a harmadik nap Kocséron? felelet: a ló alá, az az, a ló elgázolná; s ki várná azt feszült szenvedéllyel, midőn már másnap is csak lantolna a téli fagyos földön?

Na de lássuk a koeséri nagyszerű agarászatot. Némelly nádi agarászok ama jóslatai, hogy kár oda menni, mert senki sem lesz ott, meghiusultak és örömtől valánk lepetve, midőn az erdő tövében 25 többnyire jeles fogatot, mindegyiken egyrem ársra csak három urat számítva, és 14 lovast pillantánk meg, és így az agarászatot élvezők száma a 80-at a eselédséggel együtt a 100-at haladta meg. A vadász-sereg magyar szokás szerint több csapatra oszlott; több helyütt tüzet raktak, a szeredásokat bontogatták, a kulaacs gombjait erős markok szorongatták, míg kinjában esikorogva és engedve az erőnek száját tátotta, hogy a leendő tusára minden agarász előre egy nagyot hajtson belőle a Hazáért és egy jó nyulért.

Sok agarászatot voltam, de illy nagy részvétet, illy jeles vadászereget soha sem láttam. Sem magunknak, sem agarainknak nem tulajdonítva e nagyszerűséget, mégis legszivesebb köszönetemet nyilvánítom mindazoknak, kiket a puszta kíváncsiság oda hozott; pedig megjegyzendő, hogy azon agarászat csak a „Vadászlap”-ban volt hirdetve, és e lap egész Körös városában, mely 20 ezer lelket számol, nem olvasható.

Végre elindultunk keresni. A választott birák gr. Sz. I. M. S. és P. R. voltak. Sok keresés után egy nyúl repült ki, mely az agarakról is úgy elszállt, hogy mintegy ezerkétszáz öles hajtás után csak egy biró, gr. Sz. I. látta megállni az agarakat; de hogy és mikép történt? érest fordítást senki nem látván, ezt voltaképen tudni nem lehet. Én a magam agarát győzőnek, a vetélytársamét sebesnek, de egyiket sem a legjobb kategóriából valónak tartám; b. P. Fr. barátom azonban a maga agarát csak jónak tartá, nem ismerve el azt, hogy az agár jósebes és jó győző is lehet, mire azon szerény észrevételemet teszem, hogy ha majd többször fordul meg Kocséron, át fogja látni, hogy a jó agár csakugyan kétféle; mert mit otthon jónak tartunk s mely ott csak repül a nyúl felett, és azt minden gondolatra vágja: az azért Kocséron nem fog magában nyulat; míg egy másik, melyet az esztendő $\frac{3}{4}$ részében azon sebes mindig megcsmmissit, és csak 100 közül egy diadalmaskodhatik a sebesen, az Kocséron visszaadja a kölcsönt s mint jó győző az első nyulat válogatás nélkül megfogja; és úgy hiszem, ha ez így felváltva történik, talán mindenki enged valamit s nekem is lesz igazam. Nagyon tudom én azt, hogy legrövidebben úgy lehet az agár tulajdonságát kifejezni, ha kérdik, millyen az agarad — jó; millyen ez a ló — jó; millyen ez a bor — jó; de ha kérdik tovább: ez az agár inkább vérrrel és tűzzel azaz sebességgel szokta-e a nyulakat fogdosni, vagy nagyobb tüdővel bir mint vérmességgel s mérsékeltbben indulván tovább birja-e a szaladást, az az hogy inkább győző-e? — felelni kell reá, mert talán senki sem hiszi, ki e külömbséget el nem ismeri, hogy az ő jó agara mindig úgy fut, mint az első kirohanáskor; ha feleletre érdemesit, már akkor kétféle agarat ismer el; ha pedig úgy tesz, mint egy tisztolt barátom most Kocséron, hogy egyik szomszédja a keresés közben kérdezvén tőle, vajlon ezen szép angol fekete agár győző-e vagy sebes? azt felelte: én e szót g y ő z ő nem ismerem. Akkor nyulat nem találva, az angol agár másnap társával futott s az erdőhöz alig néhány száz öltre keresve, két nyulat olly hirtelen megfogtak, mint sólyom a galambot. Az agárnak tökéletesen kielégített gazdája azzal vett búcsút, hogy

két jó nyulat Kocséron elég megfogatni. Az igaz, de legyen meggyőződve, hogy azok a nyulak a legrosszabbak közül valók voltak, miket az egész határ felmutathat, és ha nem hisz nekem, kísértse meg egyszer, de ne az erdő tövében; hanem másfél ezer öltre keresse a javát, és emlékezzék reá, milly szépen bemegy majd az erdőbe és mindig csak a selejtesek lesznek halva.

Szint így, ha a lóról kérjünk, milly tulajdonnal bír ezen vadász paripa? vagy az a felelet: sebes; 400—800 ölnön bár mi lóval mérközik; míg a másiknak egész más tulajdonait fedezzük fel; elejénte inkább hajtós, de bár meddig hajtjuk, mindig lankadás nélkül vadászhatunk vagy utazhatunk rajta, tehát az első sebes, a másik pedig győző ló léssen s mindkettő kitűnő a maga nemében. A bor is hasonlít e két állathoz, csak hogy megfordítva, a jó erős hamar, a vízhez való gyenge később vezet célhoz, ha ugyan kedélyünk úgy hozza magával. De mind hiába keresném a hasonlatosságot; ez mind sántikálna azok előtt, kik makacsul ragaszkodnak véleményükhöz. Térjünk vissza inkább az agarászatra.

A birák tehát nem látva nem is ítélték; de hogy is látnának Kocséron selejtes ponykon olly nyúlön, mellyet nem forgatnak? Következett a második hajtás. Itt már előre felállított birák is voltak a rendes három kivül. Ismét nagy keresés után felugrott a második nyúl. Az *a* agár kis különbséggel hátrább lévén, a *b* agarat egyenes futásban elhagyta s a nyulat beérte, megvágta. Ismét előlmaradva ekkor, a *b* agár szinte egyenes futásába elhagyta társát, a nyulat karikára vágta, az *a* agár előre esett. A *b* agár ismét egyenes futásban elhagyta, és ezt még két ízben ismételte. A rendes birák az *a* agárnak csak az első beérését látták; a felállított két segédbirót kitudakolva, ezek nem tudtak a két agár között különbséget tenni s így egy harmadik hajtást láttak szükségesnek, mi meg is történt. Az *a* agár pár lépéssel elébb ugrott ki a *b* agárnál, de ez utóbbi az *a* agarat mindjárt elhagyta. 5—10—20 és végre, midőn az erdőbe menekült a nyúl, 50—60 lépésre maradt az *a* agár. És most mi történt? a birák összejönnek, vitakoznak és sok idő múlva, melly alatt a tulajdonosokat szenvedélyes lázba ejtették, azon ítéletet hozzák, hogy ők ítéletet nem hozhatnak, hanem a felek végezzék továbbra saját ügyöket. Én azt hiszem, hogy ez csak az egyik felet sújthatá; nem mondom mellyiket; ítéljen a közönség az *a* és a *b* agár hajtásából, de ítéljen a birák felett is — és ha még egyszer illy nagyszerű agarászat lenné, figyelmeztetem a birákat, hogy ha előre bocsátják, miszerint a harmadik nyúlön mindenestre ítélni fognak, az máskép ne történjék; mert hiszen Salamon királynak a két asszony között, midőn mindkettő magáénak tartá a gyermeket, nehezebb feladata volt, mégis bölcsen ítélt.

A nyulakat szerencsétlenül találva, az nap több hajtás nem történt s az est bekövetkezvén, beállott a szokott vadászvita is. A házi úr, ki régi agarászpajtásom s a birák egyike volt, mint öreg muzsikus naponként egy nótát felejtve, kinyilatkoztatá, hogy agaraink roszak; én pedig jóknak állitva azokat, annyira felhajtotta magát, hogy egész truppom ellen, melly 4 agárból állott, fogadásra hitt fel, hogy egy nyulat nem képesek megfogni; de én csak kettőt bocsátva el, két nyulat fogattam egy agárral, mert a másik beteg volt; a roszabbat 6—7 száz ölnön, a jót 1500 öles hajtással fogván meg. Ha tehát jó agarunk van, és ha ez Kocséron nem szalad is souverainitással, sőt a nyulat talán meg sem is fogja: ne higyük rosznak s ne essünk kétségbe, ha bármelly veterán agarász mondja is ki az anathémát felette — mert azért jó agár marad, de nem a legjobb. Valamint el se ragadjon az öröm, ha véletlen első fellépésünkkel két három kocséri nyúl marad a platon, hogy agaraink jobbak, mint azok, a mellyek elszalasztották a nyulat. Mert tudni kell, hogy a rosz nyúl jó agarat, a jó nyúl rosz agarat mutat elő futásával, és csak a legjobb agár az, melly a legjobb nyulat is halálra hajtja.

Ennyit kívántam még egyszer és utoljára a sebes és győző agárról szólani. Ezután hallgatok s a nézők sorába állök inkább, mint sem nagyobb szerepben lép-

jek fel, melyet bármiként tanulnék is be, a szinpad-diszitmények kisszerúsége és régi társaim elagottsága miatt olly zavarba jöhetnék, hogy a várt tapsok helyett bizonyos füttyökre tehetnék szert. Istenveled tehát bűbajos Koesér, Istenveled egész vidék, melly nekem annyi gyönyört és élvezetet nyújtottál; fogadjatok vég búcsúmat 25 év óta üldözött apró kis ellenségeim s ti életben maradtok emlékezetek reám, hogy bár örökös zaklatásban éltetek miattam s bár az egész futós nemzetiség halálos ellensége valék: de méltatlanságot nem követtem el rajtatok, rókalyukból egyet sem húztam ki közületek, kik ügyesen és apáitokhoz méltóan mentétek meg apró kis lábaeskáitokkal élteteket; a bozótba menekültet elkerültem; a fiatait, gyengét, betegest, ha csak lehetett, megmentettem; puskát utánatok soha el nem süték; — így hát csak jó hírem maradhat köztetek s viszont én is úgy foglak titeket emlegetni. Éljetek sokáig!

Az agarászati alapszabályoknak Retsky András által kidolgozott tervjavaslata.

1. Az elnök választ az egész vadászidőre egy gyepsegédet, ki a tájat jól ismeri s a vadászatot tetszése szerint vezeti.
2. Ugyan az elnök minden agarászat előestéjén nevez egy bizottmányt, melly három tagból áll s minden kétes esetet eldönt.
3. Az agarak a futtatás előestéjén 8 órakor bemutatandók s egyszersmind sorshuzás utján összevetendők; később jelentkezők nem futhatnak.
4. Minden futó agar pórázról eresztendő, ha csak a felek és bírák kölcsönösen bele nem nyugosznak.
5. Birót a tulajdonosok választanak, mindegyik egyet, kiknek kötelességük szoroson csak az érekeket számolni, de nem együvé, hanem külön; példának okáért: az **A** agar bírása számolja, hányat fordított; a **B** agar bírása számolja, hányat vág a bírósága alá esett agar; miután pórázról futnak az agarak, az első beérés kettőt számoljon, azonfelül semmit tekintetbe nem véve, a fordítások egyet számolnak. Ha nem pórázról vezetnek, a beérés is csak egybe számolandó; így a fordításokat híven feljegyezve, minden kellemetlenség kiküszöbölve leszen. Megjegyzendő, hogy a két bírónak szoroson egymás mellett kellvén lovagolnia, ha az egyik sebesebb lóval bír is, köteles haladását a másik ló futásához mérsékelni, mert minden zavaros és szenvedélyt bántó itéletek onnan következendők, ha a bírák különböző pontról néznek s nagy távolságra esnek egymástól. — A bírák az elnöknek jelentvén a fordításokat, a közönséggel tudatják a fennmaradtat.
6. Az agarak kihúzása után azonnal joga van minden részvényesnek a leendő nyertest kihívni olly agarral, melly a dijra futott, a dij erejéig; melly tusa azonban csak a két fél beegyezésével történhetik meg ugyanakkor, különben a kihívott 14 napi elhalasztást igényelhet, s a futó helyett is neki van joga kitzüni; ha a kihívott fél ezt vagy el nem fogadja, vagy bár mi okon a kijelölt helyen meg nem jelenne, mint vesztes fél tekintendő. Az első esetben a dij értékét a pénztárba, má-

sik esetben a kihívottnak tartozik átadni. Mi megfordítva is épen úgy áll a kihívóra.

7. Olly agár, melly a nyúlról leáll, semmi szín alatt fel nem maradhat s ha mindkettőn az történik, a további futástól védkép elestek. A billikomos futásnál a díj és tétel illy esetben a pénztárban marad.

8. Azon esetre, ha három agár szalad együtt, mindig alólról a leggyöngébb elejtendő, és csak ezen esetben szükséges a három bíró.

9. Az első nyúlón, habár azt az egyik agár első kiugrásában kapja is el, a bírák tovább nem mehetnek s ítéletnek kell hozatnia.

10. A díjat természetesen a legjobb vagy legszerenesébb agár nyeri el; a tételeket a díj erejéig a második felmaradott, az azonfelül bejött összeg a pénztárba foly.

11. A tétel egy agártól 5 pft, gyeppenz 3 pft. Ki két agarat akar futtatni, kétszeres tételt és gyeppenzt fizet.

12. Hajtásközben, ha bármí oknál fogva valakinek agara közbe szalad, tulajdonosa 10 pftal büntettetik, mi a pénztárba foly. *)

V e g y e s e k.

Ujan kidolgozottt angol versenyszabályok. — Peel tábornok, Rous admirál és Greville úr, kiket az angol Jockey Club mint tekintélyeket új versenyszabályok- s a Jockey Club házi szabályainak kidolgozásával bízott meg, bevégezték munkájukat s ez nem sokára nyomtatásban fog megjelenni. A parlamenti folyó tilések alkalmával a Jockey Club tagjai szintén gyűlést fognak tartani, hogy e szabályokat gyeptörvényvé szentesítsék. Ezek világosan, röviden és mindenkinek érthetően vannak fogalmazva, annyira, hogy jövőben az intézők és bírák részéről semmi hibának vagy tévedésnek helye nem lehet. A Jockey Club a fogadásokról mit sem akar tudni s ezekbe nem avatkozik; a 20 pontból álló új fogadási szabályokat külön bizottmány állapítá meg.

Minthogy pedig a pesti s magyarországi egyéb gyepeken a newmarketi eddigi versenyszabályok határoztak, ezeknek változtával az új versenytörvényeket az érdeklettekkel külön füzetkében közölni e lapok szerkesztőségének lesz feladata.

*) J e g y z e t : Az 1858. január 10-én Derzen tartott választmányi gyűlés alkalmával Retsky András agarászati alapszabályok kidolgozásával bízott meg; — mint-hogy azóta választmányi ülés nem tartatott, melly ezeket megvitathatta volna, addig is, mig ezek megerősítetnek vagy módosítatnak, a fenebbi agarászati alapszabályok javaslatkép közölvék.

Az idei angol sikversenyek sorozatát f. hó 11-én Lincoln nyitotta meg; ezt februárban még más kettő, martiusban már tizenegy követi. E versenyek azonban csak másod- s harmadrendűek; az első nevezetesebb futás, a kétezer guinea stakes a newmarketi tavaszi első versenyen april 19-re van kitűzve s a közfigyelmet nem csak a díj- és tétösszeg nagyságával, hanem azért is veszi igénybe, mert e nap az epsomi nagy Derby napnak (máj. 19.) előize, kulesa és a lovak erejének fokmérője. Ugyan is, mind a „kétezeres“, mind pedig a „Derby díjra“ 3 éves lovak meglehetősen egyenlő feltételek alatt futnak s így a „kétezeres“ nyertese sok kilátással bír arra, hogy a Derbynek is hőse leend s a gyepismerők a lovak newmarketi futásából csaknem biztos következtetést vonnak az epsomi futásra, mellyre az előbbieket nagyobb része nevezve van. Eddig csak a tavali két évesek viselete után folynak a sejtelmek, jóslatok és fogadások s ezek közt a legtöbb bizalmat Clydesdale, Sedbury, Brother to Marchioness, Cock-a-doodle-doo és The Happy Land bírják. Clydesdale (s. m. ap. Annandale, any. The Bidy) hirnevét tavál mint két éves az ascoti gyepen alapította meg, mint első érvén be Wood Nynp és The Happy Land előtt; ezt akkor nem veték ugyan nagyba, de midőn később The Happy Land egy más kemény versenyben 19 futótárs előtt nyargalva (canter-ben) érkezett be, ez által Clydesdale becsét végzetlenül növelé.

Csehországi löttvadás-sorozat 1857-ben. Csehország vadás tereinek rendezettségét tanúsítja az évenként kiadni szokott löttvadásorozat, mellyhez képest a múlt évben esett 771 szarvas, 407 vaddisznó, 1039 dämvad, 3846 öz, 295 siketfajd, 1874 nyirfajd, 673 esászármadár, 41847 fáczán, 111040 fogoly, 7369 fűrj, 430422 nyúl, 2161 tengeri nyúl, 278 vadlúd, 6073 kanálos récze, 4235 vadkaeca, 4595 erdei- és 2604 sárszalonka, 2023 vadgalamb, 138 vidra és 3837 róka. Farkasról e sorozatban nincs említés, valamint medvéről sincs, de ez utóbbiról nem is lehet, miután az utolsó medvét a cseh erdőkben 1856 évi nov. 14-én ejtették el, 46 vadász 75 hajtóval menván ki ellene. A szarvasok közt nevezetes egy rendkívül hosszú szőrű és három agancsú szarvas, mellyet herczeg Windischgrätz Alfred saját tachani uradalmában 128 lépésnyi távolságról lött.

Róka-kutya nemzedék. Pár év előtt angol folyóiratok sokat irtak a kutya és róka keresztezéséről s általános volt a hit, hogy az illyszerű félvér állatok nem képesek fajuk további szaporítására. A „Bell's Life“ újabb száma azonban ezen állítást egy eset idézésével czáfolja meg, melly szerint egy rókától és kutyától nemzett nőstény róka harmadéve egy borzebtől vetett néhány kölyket, mellyek — bár igen szép s maguk nemében nevezetes állatok, mindamellét — olly rókatermesztettek, hogy lehetlen őket teljesen házasítani, vagy megbizni bennük. Múlt tavasszal a kutya-róka nemzedék újra egy fejr borzebtől kölykedzett s egy kan és nőstény e fészekből még soha nem látott külsővel, szinnel és alakkal bír. A kan fekete, barna és fejr folokkal tarkázva, mint a kutyák, — alkata borzebéhez ha-

sonló, míg feje, fülei és orra egészen rókaszerűek. A kutyákkal örömet barátokzik, egészen házias és engedékeny, hangja és felkunkorodó farka olyan mint a kutyáé. Nem így a borztarka nőstény, mely külsejére valóságos róka s csak a lompos fark hiányzik, hogy a rajz teljes legyen; mindamellett nyílt téren kutyafalkával mőgötte „tallyho“-t kiáltana reá a tapasztalt vadász is. Valóban tarka rókának lehetne ez állatot nevezni, mi mindenesetre nevezetesség; az eset pedig feldönti az eddigi elméletet, mely szerint a róka-kutya nemzedék szükségesképen meddő. Fog e az utóbbi két állat tovább is szaporodni vagy nem, ez jövőre tünend ki csak.

Álarczos versenyző. Múltkor említők, hogy a francia versenytereken gróf La Grange volt a főnyertes. Párisi és angol versenyzők között azonban ama hír forog, hogy gróf La Grange csak nevét kölcsönzi a versenyeknél s hogy a nyertes futók tulajdonosa senki más, mint maga a francia császár. E hirt újabban ama körülmény rendkívül megerősíté, hogy e lovak a chantilly-i istállókból, hol eddig állottak, Compiègnebe költöztek át.

A végét ért vadászati évszak Angliában a vad minden nemére nézve nagyon kedvező sikerű volt. Különösen tömérdek fogoly esett. Báró de Bliss Suffolk megyében egymaga többet lőtt ezer darabnál, mi a vadászat történetében eddig még felül nem múlt szám.

Vadméh vadászok. Afrika bensejében, a Jöreményfok közelében lakó Kafferek és Hottentoták bámulatos ügyességgel bírnak a vadméhek köpűinek feltalálásában. Érzékeik olly élesek, hogy a puszták esendében a repülő méh dongását meghallani, ezt más rovarokétól megkülömböztetni s magát a kis állatot a légben meglátni és röptét követni képesek. A csapongó fürge méh azonban gyakran ki játsza törekvéseiket — s ezeket aztán egy más segédeszköz vezetí célhoz. Van t. i. a méheknek egy esküdt ellenségük, egy kakukszerű kis madár, mely a méheket eszi, pusztítja, üldözi s „Weyki! Weyki!“ (mi a kafferek nyelvén mézet jelent) éles kiáltással vonja magára a kafferek figyelmét, kik a madarat követve jutnak a sejtes mézet rejtő faodúhoz. Werreaux Gyula természetbúvár azonban hét évi tapasztalás után azt állítja, hogy nem a kaffer a madarat, hanem a madár keresi fel a méhvadász kaffert s elébe repülve, kiáltással és szárnycsattogással hívja őt fel követésére, olly ösztönszerű czélból, hogy a Kaffer a mézodút lerombolván, a megölt méhek neki jussanak. E madárnak ott ezért jelző a neve s a kafferek nagy tiszteletben tartják őt. Bőre olly kemény, hogy gombostüvel is alig szúrható át s e vértre nagy szüksége is van a fulánkös méhek elleni folytonos harezában. Mindamellett gyakran található illy jelző hullája vadméhodúk alatt; a méhek t. i. az ellenséget ennek szemébe csesztett fulánkjukkal ölik meg.

Hágó ménék.

Jurenák Sándor úr és társainál a sz.-tamási pusztán Török-Szt.-Miklós mellett:

Murat 8 é. fek. tvr. ap. Murat any. Lopi Hág mart. 1-től kezdve 20 pftért.

Gróf Szápáry Gyula úrnál Fegyverneken:

Rock pej félvér mén, ap. Muchako. Hágatási díj 15 pft.

Gróf Kinsky Octáv ur ménésében Chlumetzen Csehországban.

Count Eugene, s. sárga. 8 é ap. Dagobert, any. Chaldean-Princess, ap. Belzhar, any. Chancelor testvére Minostól. Telivér 15 arany, félvér 8 arany, és 1 arany lovászdíj.

Eddigi csikái egyiránt szépek, erősek, szép idomu fejüek s többnyire sárgák.

Grizzly Boy vasderes 7 é. ap. Sheet-Anchor, any. My Mary, ap. Emprise, any. Bodice Walebonetol; tvr. 15 ar. fvr. 8 arany és 1 arany lovászdíj.

Igen erős és szép idomu csikái Chlumetzen láthatók, többnyire vasderekek és piros szürkék. Istálló és takarmány a kanczák számára piaci áron.

Nevezett két esődör hágatás idejére bérbe is adatik. Az e tárgyban bérmentes levelek egyenesen gróf Kinsky Oct. úrhoz intézendők.

Eladó lovak.

A főti istállóban: Egy 16 markos sötét pej herélt, gróf Károlyi György ménéséből, sebesen ügető első rendű kocsiló. ép és hibátlan; ára 400 pft. - (E ló csak azért adatik el, mert a tulajdonosnak párja nincs hozzája.)

Két 15 $\frac{1}{2}$ markos igen esinos pej kocsiló, az egyik kancza, a másik herélt, épek és igen jól betanítvak; áruk 500 pft. Tudakozódní lehet Lowe lovászmesternél.

Komáromy László úrnál Mikóházán S.-A.-Újhely mellett:

Netherby 15 $\frac{1}{4}$ markos, 7 éves sötétpej telivér angol apaló, ap Atlas, any. Stella. Ára 650 pft. Netherby febr. 10-től kezdve 15 pftért hág. Bővebben értekezhetni bérmentes levélben a tulajdonossal Mikóházán, (u. p. S.-A.-Újhely) hol több csikái is megtekinthetők.

Bay Bertalan úrnál Kotajban, Tokajtól 2 óra.

Pascha f. h. 15 - '1 mark. kitanított igen szép hátság ló. Ára 500 pft.

Bravo s. p. h. 15 mark. jó agarászló, jó futó. Ára 300 pft.

Chlumetzen , Csehországban , gróf Kinsky Octáv ur méneséből :

1. **E l i t a** , p. k. ap. Cameleon, any. Elite, ap. Doctor Syntax, any. Zine, ap. Woeful. Jelenleg hágtatás végett Káposztásmegyeren áll. Ára 1000 pft.

2. **M a r i a M o n t** , p. k. ap. Venison, any. Flamande, ap. Oscar, any. Rubens kancza, ennek anyja Spotless Waltontól. Ára 1200 pft.

3. **H a m p t o n** kancza, sárga, any. Voluna testvére, ap Comus, any. Acklam Lass testvére, ap. Prime Minister, any. J. Hariet Camillustól.

Ezen kanczától van Prince Emil, Harlequin, és egyéb mind a continensen, mind Angliában nyertes futók, a többi közt Desperate és Welham. Ára 1500 pft.

4. **M a r i e** . p. k. ap. Morisco, any. Sultaness, ap. Saladin, any. Kate ; ap. Catton, any Miss Garforth, Waltontól. Ára 1200 pft.

5. **B l u e B o o k** p. k. ap. Cowl, any. La Bohemienne, ap Tramp, any. Amaryllis, ap. Cervantes, any. Lady Rachel, ap. Stamford, any. J. Rachel Volonteertól. Ára 1200 pft.

6. **L i l a** , p. k. ap. Sheet Anchor, any. Mamselle Pauline, ap. Malek Adel, any. Betty Nicolótól. Ára 1200 pft.

Bővebben l. Allg. Gestüt-Buch 3-ik kötet.

Lóverseny határnapok :

P e s t , j u n i u s 5 . 7 . 9 . é s 10 .

Nevezési zárnapok :

Mart. 31. — P e s t : Trial-Stakes , első- és másodosztályú államdij, Nemzeti díj, Szechenyi díj, Károlyi tétverseny, Hazafi díj, Biel tétverseny, Asszonyságok díja, Eszterházy díj, Hack Stakes, Sina Handicap, Ugrató verseny (L. 1858. 1-ső sz.) — B é c s : Első és másodosztályú államdij, Asszonysági díj, Bécsi polgárok díja, Megnyitó verseny. (L. 1857. 24. sz.)

Május 1. — P e s t : Vadászverseny. (L. 1858. 1. sz.)

Junius 4. — P e s t : Batthyány Hunyady díj. (L. 1858. 1. sz.)

Junius 7. — P e s t : Eladó verseny. Sándor díj. (L. 1858. 1. sz.)

Junius 10. — P e s t : Nákó díj. (L. 1858. 1. sz.)

T A R T A L O M :

Wesselényi Miklós zsidói vadászatai. — Kocsér és a díjagaraszatok. Retsky Andrásról. Az agaraszati alapszabályoknak Retsky András által kidolgozott tervjavaslata. — Vegyesek. Hágó ménék. — Eladó lovak. -- Verseny és nevezési zárnapok.

Megjelen e lap minden hó 10. 20. és 30-án egy iven. Előfizetést elfogad a szerkesztőség Pesten (Szervita-tér 3 sz. 2-ik em.) egész évre 10, félévre 5 fttal pp. Az 1857-ik évi első évfolyam teljes példánya kapható 6 ft. 24 kron p. p.

Tulajdonos kiadó és felelős szerkesztő Bérczy Károly.

Pest, 1858. Nyomatott Emich Gusztávnál.